

ADUNAREA GENERALĂ ANUALĂ A ASTREI DE LA ȘIMLEU SILVANIEI (4—5 AUGUST 1878)

„Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“ (ASTRA) înființată în adunarea constituantă care a avut loc la Sibiu în zilele de 23—26 octombrie/4—7 noiembrie 1861, a însemnat o izbîndă în lupta românilor pentru emancipare economică, socială, politică, culturală, pentru unitate națională.

Un rol deosebit de important în activitatea viitoare a Astei l-au avut adunările generale anuale, desfășurate în orașe de pe întreg teritoriul Transilvaniei, iar după înființarea despărțămintelor, la sediul acestora. În adunări se stabilea și aproba programul de muncă al asociației. În același timp ele deveneau adevărate sărbători naționale. Între anii 1861—1947 au avut loc 83 adunări generale într-un număr de 35 localități din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș¹. Trei dintre adunările generale anuale ale Astei au fost găzduite de despărțămîntul sălăjean al Astei înființat în anul 1870²: două în Șimleu Silvaniei în anii 1878 și 1908 și una la Zalău în anul 1926³.

În comunicarea de față ne propunem să prezentăm desfășurarea adunării generale a Astei la Șimleu Silvaniei în 4—5 august 1878.

Locul pentru ținerea adunării generale anuale în anul 1878 s-a hotărît la 7 august 1877, în ședința a III-a, punctul XLIII din programul celei de-a XVI-a adunări generale, care s-a desfășurat în localitatea Blaj⁴ sub președinția lui Iacob Bologa⁵. Vestea ajunge la Șimleu prin intermediul canonicului metropolitan I. F. Negruțiu, care-i scrie lui Alimpiu Barbulovici, directorul despărțămîntului XI (Șimleu) al asociației: „Adunarea următoare a fost invitată și la Sighișoara, dar Șimleul a triumfat eclatant“⁶. Întrădeavăr, în 6 august 1877 la Blaj, în timpul ședinței a doua a adunării generale, sosise telegrama sighișorenilor, prin care in-

¹ P. Matei, „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“ (Astra) și rolul ei în cultura națională (1861—1950), Cluj-Napoca, 1986, p. 327.

² I. Ardeleanu-Senior, în *Acta MP*, 1, 1977, p. 338. Unii autori opinează pentru înființarea despărțămîntului în anul 1871: D. Stoica, I. P. Lazăr, *Șchița monografică a Sălajului*, Șimleu, 1908 p. 159; V. Curticăpeanu, *Mișcarea culturală românească pentru unirea din 1918*, București, 1968, p. 75.

³ Date generale despre desfășurarea adunărilor vezi la: Ioan Ardeleanu senior, în *Acta MP*, 1, 1977, p. 337—346; despre adunarea din anul 1908 vezi la Elena Borugă, în *Acta MP*, 1, 1977, p. 263—266; iar pentru cea din anul 1926 la C. Cercez, în *Acta MP*, 5, 1981, p. 745—749.

⁴ „Transilvania“, X, nr. 19 din 1 octombrie 1877, p. 217.

⁵ Era și președintele Astei. În adunarea de la Blaj, împlinindu-se mandatul de 3 ani al comitetului, se va alege un nou comitet și oficialii Astei, avîndu-l ca președinte pe Timotei Cipariu, vicepreședinte — Iacob Bologa, secretar I — G. Barîțiu, secretar II — Iosif Hodoș, casier — C. Stezariu, controlor — Eugen Brote, bibliotecar — Petru Petrescu (vezi „Transilvania“, X, nr. 19, din 1 octombrie 1877, p. 218).

⁶ I. Ardeleanu Senior, *Oameni din Sălaj, Zalău*, 1938, p. 61.

vitau adunarea generală în anul 1878 la ei⁷. În 7 august, la propunerea lui Barițiu, pentru care pledează apoi mai mulți inși, și după ce inițial președintele comunicase: „că din partea fraților români din Șimleul Silvaniei sosiră la comitet în două rânduri invitări: una de la mai mulți frunțași din opidul numit, alta de la comitatul despărțământului de acolo”⁸, se stabilește Șimleul Silvaniei, localitatea, în care să se țină adunarea generală viitoare, în prima duminică după 1 august st.n. 1878. Hotărârea de a invita Astra la Șimleu, sălăjenii o formulaseră în adunarea generală cercuală, care a avut loc în ziua de 2 iulie 1877 la Șimleu⁹, punctul 7. Asupra ei, comitetul Astei conchide, în ședința sa din 17 iulie 1877, să se aducă la cunoștință adunării generale din 5 august 1877¹⁰. Între timp, A. Barbulovici insistă, scriind mai multor conducători ai Astei și cerindu-le să sprijine cererea sa, de a organiza adunarea generală a asociației în Șimleu¹¹. În aceeași ședință a comitetului a fost remarcată activitatea foarte bună a despărțământului Șimleu pe tărîmul înmulțirii averii asociației, între alte opt despărțăminte (al doilea pe listă) enumerate, din totalul de 18. Remarca se făcea într-un an în care, din cauza recoltei slabe și retragerii din subcomitat a unor membrii, comitetul despărțământului trecea prin greutăți în privința stringerii taxelor de la membrii¹².

Aspectele legate de organizarea adunării generale anuale de la Șimleu se abordează în ședințele comitetului central al asociației din 24 iunie și 10 iulie 1878. În ședința din 24 iunie¹³ se dă dispoziție pentru convocarea adunării generale prin anunțuri în ziare și se dezbate probleme legate de stabilirea proiectului de program și de numirea unei comisii pentru întocmirea proiectului de buget, ele urmînd să fie prezentate în ședința viitoare a comitetului. Cu compunerea proiectului de program este însărcinat biroul, iar în comisia pentru întocmirea proiectului de buget pe anul 1878—1879 se alege I. V. Rusu, II. Șt. Suluțiu, dr. I. Pușcariu, I. Popescu, C-tin Stezariu și dr. Ioșif Hodos. În următoarea ședință a comitetului din 10 iulie 1878¹⁴, secretarul II prezintă proiectul de program al adunării de la Șimleu și după mai multe discuții se fac modificări, se adoptă și se decide publicarea lui în ziarul asociației, „Transilvania” și în celelalte ziare românești.

Anunțul convocării adunării generale anuale în Șimleu, pentru 4 august 1878, apare în ziare încă din luna iunie 1878¹⁵. Membrii sînt avizați, să anunțe participarea, pînă în ziua de 20 iulie, la comitetul de organizare și ruta pe care călătoresc (Cluj—Ciucea, Oradea—Carei, Carei—Șimleu, Zalău—Șimleu, Oradea—Șimleu), pentru a li se asigura transportul la Șimleu Silvaniei. Sînt informați, totodată, că trenurile sosesc în Ciucea la orele 8 (Cluj—Ciucea) și respectiv 11 (Oradea—Ciucea). Ei vor fi așteptați de către George Pop (de Băsești) din partea organizatorilor, iar primirea oficială, în Șimleu, va avea loc în ziua de 3 august orele 20¹⁶.

„Programa pentru ședințele adunării generale ordinare a XVII a asociațiunii Transilvane pentru literatura română și cultura poporului român ce se va ține

⁷ *Transilvania*, X, nr. 18 din 15 septembrie 1877, p. 206.

⁸ *Ibidem*, nr. 19, din 1 octombrie 1877, p. 217.

⁹ Arh. Stat. Sibiu, *fond Astra*, dec. nr. 174/1877 („Protocolul” adunării generale cercuale ținută în 2 iulie 1877 la Șimleu); *Transilvania*, X, nr. 15 din 1 august 1877, p. 178.

¹⁰ *Transilvania*, X, nr. 15 din 1 august 1877, p. 179.

¹¹ Vezi nota 6.

¹² *Transilvania*, X, nr. 9, din 1 mai 1877, p. 108; pentru cei care au achitat taxele de membru de la 21 iulie 1877 — 5 august 1878 vezi anexa I.

¹³ *Transilvania*, XI, nr. 14 din 5 iulie 1878, p. 167—168.

¹⁴ *Ibidem*, nr. 15 din 1 august 1878, p. 180.

¹⁵ *Gazeta Transilvaniei*, XLI, nr. 48 din 30/18 iunie 1878; *Telegraful român*, XXVI, nr. 69 din 17 iunie v. (sîmbăta) 1878, p. 276, nr. 70 din 20 iunie v. (marți) 1878, p. 280, nr. 71 din 22 iunie v. (joi) 1878, p. 284; *Observatorul*, I, nr. 49 din 17/29 iunie 1878; *Familia*, XIV, nr. 47 din 25 iunie st.v. 7, iulie st.n. 1878, p. 307; *Amicul familiei*, I, nr. 1 din 1/13 august 1878, p. 12; *Transilvania*, XX, nr. 13 din 1 iulie 1878, p. 156.

¹⁶ *Gazeta Transilvaniei*, XLI, nr. 48 din 30/18 iunie 1879; *Familia*, XIV, nr. 47 din 25 iunie st.v./17 iulie st.v. 1878, p. 307.

la 4 și 5 August a.c. în opidul Șimleu¹⁷ se difuzează din vreme. Programul cuprindea următoarea desfășurare: ședința I (4 august) — 1. După serviciul religios, deschiderea ședinței la ora 9; 2. Alegerea de 3 secretari pentru redactarea procesului verbal; 3. Raportul casierului despre starea fondului asociației și a fondului academiei; 4. Raportul bibliotecarului despre starea bibliotecii asociației; 5. Alegerea unei comisii de 3 membri pentru revederea și examinarea fondurilor și rațiociniului¹⁸ pe anul 1877—1878; 6. Alegerea unei comisii de 3 membri pentru încasarea taxelor de la membrii vechi și înscrierea de membrii noi împreună cu taxa depusă de aceștia; 7. Alegerea unei comisii de 5 membri pentru examinarea bugetului asociației prezentat de comitet pe anul 1878—1879 și a veni cu opiniile sale în ședința următoare; 8. Alegerea unei comisii de 5 membri pentru propuneri; 9. Citirea „disertațiilor“¹⁹ ce vor fi prezentate din „bun timp“ la prezidiu Șimleu a II-a din 5 august; 1. Verificarea procesului verbal al ședinței precedente; 2. Rapoartele comisiilor numite în ședința precedentă; 3. Continuarea citirii „disertațiilor“; 4. Fixarea locului și timpului pentru întrunirea asociației în anul viitor; 5. Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al ședinței ultime; 6. Încheierea ședințelor adunării generale.

Proiectul de buget pe anul 1878—1879 se definitivează în 13/25 iulie 1878²⁰ (anexa II). Procesul verbal al ședinței comitetului Astrei de la Sibiu din 31 iulie 1878²¹ consemnează printre altele și hotărârea legată de cheltuielile de călătorie pentru oficialii care se deplasează la Șimleu; casa este avizată pentru a remite acestora o sumă de bani anticipată, la întoarcere ei fiind obligați să prezinte un conspect despre cheltuielile de călătorie „pe drum de fier“, la dus și întors. Cit privește deplasarea celorlalți membrii ai asociației la Șimleu, comitetul Astrei cere Direcției căilor ferate din Buda-Pesta legitimații de călătorie cu reducere de 50%. După o asiduuă corespondență între cele două instituții între 10 iulie și 30 iulie 1878²², se pun la dispoziția Astrei 100 legitimații de călătorie cu preț redus, reducere pe baza căreia membrii ei vor putea călători la Șimleu, dus-întors la clasa a II-a cu biletul întreg de clasa a III-a, iar la clasa a III-a cu jumătate de bilet clasa a II-a.

Despre ținerea adunării la Șimleu, comitetul încunoștințează înaltul oficiu de vicecomite și de judecată cercuială alăturând totodată cite un exemplar din statutele asociației²³. Între timp, cei din Șimleu, direct interesați în organizarea adunării, cer în scrisoarea către prezidiu din 23 iunie 1878²⁴ (fig. 1), să li se împărtășească hotărârile comitetului pentru a lua din timp măsurile necesare în scopul primirii adunării.

Comitetu din Sibiu, prin scrisoarea din 10 iulie 1878²⁵ (fig. 2), confirmă datele la care se va desfășura adunarea din Șimleu, precum și participarea oficialilor asociației și comitetului — președintele, vicepreședintele, amândoi secretarii, casierul și probabil controlorul —, care vor pleca din Sibiu în 2 august și vor ajunge în Clucea în 3 august dimineața la ora 8. Cit despre programa ședințelor, ea se va publica cel mai curând, în ziarele românești.

La Băsești în adunarea generală a despărțămintului 11 (Șimleu) din 16 iulie 1878²⁶, a fost felicitat poetul V. Alecsandri pentru „Cîntecul limbii latine“ premiat la Montpellier la „Societatea limbilor române“, căruia apoi i se trimite o telegramă de felicitare și invitația de a participa la adunarea Astrei de la Șim-

¹⁷ *Gazeta Transilvaniei*, XLI, nr. 53 din 18/6 iulie 1878; *Observatoriu*, I, nr. 54, din 15/17 iulie 1878; *Familia*, XVI, nr. 53 din 16/28 iulie 1878, p. 343;

¹⁸ *Ratiociniu* (lat), numire latină pentru dare de seamă.

¹⁹ *Disertațiune*, scriere al cărei subiect e studiul unei chestiuni speciale ca știință sau literatură.

²⁰ Arh. Stat. fond *Astra*, doc. nr. 183, Sibiu, 1878 f. 5—6 (anexa II).

²¹ *Transilvania*, XI, nr. 16 din 15 august 1878, p. 191.

²² Arh. Stat. Sibiu, fond *Astra*, doc. nr. 117/1878, f. 4—7.

²³ *Ibidem*, f. 4.

²⁴ *Ibidem*, f. 1—2 v.

²⁵ *Ibidem*, f. 3.

²⁶ *Transilvania*, XI, nr. 17 din 1 septembrie 1878, p. 195—196; *Gazeta Transilvaniei*, XLI, nr. 67 din 5 septembrie/24 august 1878.

leu Silvaniei. „Domnule! Laurul învingerei glorioase, care l-au secerat limba română prin penelul poetic al Domniei Tale, în societatea limbilor latine, acordându-i-se premiul meritat pt. Cîntecele gînteii latine, înfrumusețea și templele Națiunii române dincoace de Carpați, prin urmare și ale despărțămîntului XI al asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, pentru care primește te rugăm, expresiunea onoarei, devotamentului și iubirei noastre frățești, care îți le cultivăm și eternizăm pentru totdeauna, dorindu-ți fierbinte nu numai cu brațele, ci și cu inima deschisă, ca să binevoiești a lua parte la adunarea generală a Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român ținîndă în Șimleul-Silvaniei la 4 Aug. a.c. Te rugăm ca pe un Mesia al românismului să veniți în mijlocul nostru, spre a vă putea săruta fruntea și manile care au eternizat gloria limbei române în concertul națiunilor gînteii latine.

Adunarea despărțămîntului XI al asociațiunii ținută la 16 iulie 1878. Alimpiu Barbolovici, președinte, Vasiliu Pop, actuar²⁷. Din păcate, poetul fiind bolnav la Mîrcești, nu poate participa, cum de altfel din același motiv n-a putut fi prezent nici în Franța, pentru decernarea premiului. Cu toate acestea, V. Alecsandri răspunde prin-o telegramă²⁸: „Mîrcești, în iuliu 1878. Domnule președinte cu mare mulțămîntă am primit epistola d-voastră de invitare la adunarea generală a asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român. Cu o mulțămîntă încă mai vie ași răspunde acelei amicală invitări, dacă împrejurările casnice mi-ar permite să mă depărtez în vara acesta de la Mîrcești.

Ar fi o adevărată sărbătoare pentru mine, de a mă găsi în mijlocul iubiților mei frați români din Șimleul-Silvaniei, însă neputînd a mă afla în persoană acolo la 4 August, gîndul și inima mea vor fi la d-voastră, aducîndu-vă urările mele cele mai fierbinți pentru prosperitatea, mărirea și gloria românismului.

Primiți vă rog, domnule președinte, asigurarea simțirilor mele de cea mai înaltă considerație. V. Alecsandri“.

În programul serbărilor prilejuite de adunarea generală din Șimleu se anunța și inaugurarea monumentului lui Simion Bărnuțiu la Bocșa — „o oră de la Șimleu“ — în 7 august²⁹.

Comitetul de organizare a adunării era alcătuit din oficiali și membrii ai despărțămîntului Șimleu al Astei: vicarul Alimpiu Barbolovici — președinte, asesorul de tribunal Vasile Pop — secrear, proprietarul Ioan Anghial — casier, protopopul Ioan Vicaș — controlor, Florian Mărcuș, C. Maier, Simion Oros, Augustin Vicaș — membru³⁰.

Primele știri oficiale despre adunarea din Șimleu, le aflăm din periodicul Astei „Transilvania“, în nr. 17 din 1 septembrie 1878³¹: s-a ținut în 4 și 5 august, dar procesele verbale nu s-au putut publica; oaspeții români au fost primiți „cu toată buna — voinție și de către populațiunea maghiară care pe cît se pare mai nu pricepe deloc arigele disertațiunii româno-maghiare din Transilvania, care în adevăr sunt și rămîn, cel puțin pînă acum, neînțelese de toată lumea“³²; s-au ținut două „disertațiuni“ istorice despre școli și „de mersul civilizațiunii la români“ de către prof. dr. Grigore Silași și dr. Iosif Hodoș; s-au votat burse pentru studenți, subvenții pentru ucenicii de diferite profesii industriale; s-au înscris membrii noi și s-au încasat 628 fl. sumă „considerabilă destul“ în comparație cu cheltuielile „poate de 1000 fl.“ ale sălăjenilor pentru oaspeți; „succes peste așteptări“ — discursurile în ședințele publice, petrecerea, balul din ziua a doua s-au desfășurat „cu toată moderațiunea și demnitatea“; o împrejurare a fost regretată, — președintele Timotei Cipariu și vicepreședintele Iacov Bo-

²⁷ *Gazeta Transilvaniei*, XLI, nr. 67 din 5 septembrie/24 august 1878; Ioan Ardeleanu Senior, *op. cit.*, p. 200.

²⁸ *Transilvania*, XI, nr. 17 din 1 septembrie 1878, p. 196; Ioan Ardeleanu Senior, *op. cit.*, p. 201.

²⁹ *Familia*, XIV, nr. 49 din 3/14 iulie 1878, p. 318.

³⁰ *Observatorul*, I, nr. 62 din 2/14 august 1878.

³¹ *Transilvania*, XI, nr. 17 din 1 septembrie 1878, p. 204.

³² *Ibidem*.

loga n-au putut participa“ împiedicați din cauze grave“; s-a ales un președinte ad-hoc.

Presa în limba română a epocii relatează, uneori cu lux de amănunte, desfașurarea adunării: primirea oaspeților³³, lucrările ședințelor, serbările ocazionate de eveniment, plecarea participanților spre casă.

Simbătă, 3 august 1878 membrii comitetului Astrei: George Barițiu, Constantin Stezariu și Iosif Hodoș cu fiul său student și membrii asociației, printre ei Moldovan și Colbăși din Blaj, dr. Silași și dr. Filipanu din Cluj, Nicolae și Neerugițiu din Gherla, Turcaș din România, sosesc în gara Ciucea la ora 8. Aici sînt întâmpinați de „Comitetul de buna primire“, alcătuit din Andrei Cosma, Ioan Pop, Ioan Sirb, Grigore Cordos, în frunte cu președintele George Pop, însoțit de reprezentanții bisericii, de Iosif Vulcan și Teodor Roșu și alți membri veniți mai înainte. Cuvîntul de bun venit l-a adresat Andrei Cosma, căruia îi răspunde Iosif Hodoș. Grupul se mărește prin sosirea celor din părțile Aradului, Oradiei și a grupului de studenți de la Universitatea din Viena. După servirea mesei la ospătăria din Ciucea, se îmbarcă în cele 12 trăsuri și pornesc spre Șimleu. Peisajul Munților Meseș îi încântă, iar piscurile lor îi îndeamnă a reflecta la evenimentele proaspete amintirii: „una din tr-alta printre piscurile Meseșului i se-mpare cu vede pe vitejii Carcani înaintind printre poteci spre întărirea puternice ale Crivitei“³⁴. Pe măsură ce înaintau în inima Silvaniei, românii îi primeau pe „Domnii noștri“ în mijlocul satului cu mese întinse și încărcate³⁵. La Cizer sînt întâmpinați de notarul I. Pop iar la Crasna chiar de pretorul Nagy Domokos, — care-i ospătează. În afara călătoriilor de față se aflau ca invitați arheologul și istoricul Lajos Szikszay, preotul reformist Nagy László, secui din Transilvania. Se toastează pentru gazde, pentru comitet și asociație. L. Szikszay invită secretarii comitetului la moșa sa, „pentru a-i vedea colecția de antichități romane din Sălaj“³⁶. Invitația nu a putut fi onorată din motive obiective. Primirea în Șimleu i-a surprins: „Aici nu se pregătise o surprindere la care noi cești din Transilvania cari numai frecări continue cu frații dela Esküllö neci nu visam. La marginea hotarului Șimleului sub o poartă triumfală împletită din ramuri verdi de stejariu ne așteptau primăria și municipalitatea maghiară a orașului și a comitatului și sosindu noi ne beneventă în numele orașului dl. primariu Carolu Parkaș și în numele comitatului dl. Ases Sedr. Orf. Vasiliu Popu, la cari noi răspunserăm prin dl. Barițiu și Hodoșiu exrimîndu-ne marea emoțiune ce a produsu asupra noastră acesta primire preste acceptare surprinzătoare.

La capătul orașului ne prîmi muzica cu marșul lui Mihai Bravu; tot atunci începură a bubui și treascurile așezate de-a lungul Măgurei. Mulțimea se înghesuia din toate părțile, în o măsură așa de mare încît noi temîndu-ne de oarecare eventualitate neplăcută, aflarăm de bine a ne da jos din carete și așa a înainta spre piața orașului unde sub o altă poartă triumfală, împletită tot din ramuri verzi de stejariu și avînd deasupra inscripțiunea „Bene ați venitu“ ne întîmpină comitetul organizator în frunte cu dl. vicar Alimiu Barboloviciu care ne salută și beneventă în numele orașului și a comitatului arătînd bucuria cea mare ce le-a căsunat asociațiunea transilvană prin decizia de a-și întruni în acest an pe membrii săi în Șimleul Silvaniei“³⁷.

Răspund la salut Barițiu și Hodoș, mulțumind în numele Astrei, pentru invitația de a organiza adunarea generală la Șimleu. Cazarea oaspeților s-a făcut în casele românilor din localitate dar mulți dintre conaționalii lor maghiari (80 de familii) au oferit adăpost participanților din alte localități la adunare.

Procesul verbal al „Adunării generale a asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului român ținută în orașul Șimleu la 4 și 5 August col. n.

³³ Vezi în *Amicul familiei*, I, nr. 2 din 15/27 august 1878, p. 20—21; *Observatoriul*, I, nr. 62 din 2/14 august 1878, nr. 63 din 5/17 august 1878, nr. 64 din 9/21 august 1878; *Familia*, XIV, nr. 56 din 30 iulie st.v./11 august st.n. 1878, p. 365; *Gazeta Transilvaniei*, XLI, nr. 61 din 15/3 august 1878.

³⁴ *Amicul familiei*, I, nr. 2 din 15/27 august 1878, p. 20.

³⁵ *Ibidem*.

³⁶ *Observatoriul*, I, nr. 64 din 9/21 august 1878.

³⁷ *Amicul familiei*, I, nr. 2 din 15/27 august 1878, p. 21.

anul 1878" și publicat în „Transilvania”³⁸ dovedește că ședințele ei, s-au desfășurat în general conform punctelor cuprinse în „Programă”.

După oficierea slujbei religioase în biserica din localitate, ședința I a adunării începe la orele 9,30, în sala teatrului, fiind prezent un public numeros: „o cunună de dame, numeroși reprezentanți ai poporului”, membrii și oficialii sosiți ai asociației.

Lipsind președintele și vicepreședintele Astei, la propunerea lui George Pop, se alege președinte al adunării George Barițiu, primul secretar. Drept cuvânt de deschidere³⁹, G. Barițiu trece în revistă diferitele faze ale literaturii române până la înființarea Astei, apoi meritele acesteia în cultura națională prin traduceri și tipărirea de opere din diverse domenii, cărți pentru școlari, stipendii și ajutoare pentru tinerii capabili, înființarea periodicului „Transilvania”, ajutoare pentru „învățăceii de meserii” — de 25 fl. pentru 41 de tineri, de 12 fl. și 50 cr. pentru 70 tineri, etc.

Înainte de a se trece la ordinea zilei, Alimpiu Barbolovici salută adunarea în numele despărțământului XI (Șimleu) al asociației⁴⁰.

Trecându-se la ordinea zilei, se alege secretarii pentru redactarea proceselor verbale, Grigore Silași, Demetriu Suciu, Iosif Vulcan și se citesc rapoartele asociației: dr. Iosif Hodoș — raportul comitetului pe anul 1877/8; casierul — raportul despre starea fondurilor asociației și Academiei de drepturi.

În raportul comitetului este formulată propunerea ca revista „Transilvania” să-și înceteze apariția începând cu 1 ianuarie 1879 și să apară sub forma de Anale (care să publice cu prioritate documentele oficiale ale asociației)⁴¹. Dar în anul 1879 nu va apare nici „Transilvania” nici „Analele” preconizate. Ședința comitetului din 3 ianuarie 1879⁴² va stabili titlul publicației: „Analele Asociațiunii Transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”. Ele vor fi tipărite în anul 1880, la Sibiu în Tipografia Archidiecezană sub redacția lui George Barițiu, numai în acest an, căci începând cu 1 ianuarie 1881, se va reînființa revista „Transilvania”⁴³. Suma de 800 fl. propusă în proiectul de buget pe anul 1878/9, pentru secțiunile științifice, era destinată, în cea mai mare parte, subvenționării Analelor.

În continuare, conform programei și în lipsa raportului bibliotecarului, se alege comisiile (după o consultare prealabilă asupra persoanelor ce urmează a fi alese): pentru revederea și examinarea fondurilor și „ratiociniul” pe anul trecut — George Filip, Gavril Trif, Constantin Colbași; pentru încasarea de taxe și înscrierea membrilor noi — Alexandru Pop, Vasile Vanc, Simeon Oros; pentru examinarea bugetului pe anul 1878/9 — I. M. Moldovan, Emeric Pop, N. George Visia, Alesandru Lemeni, Ioan Anghyal; pentru propuneri — Teodor Roșu, Florian Mărcuș, Nicolae Negruțiu, Irodian Sabo, Vasile Lușian.

Ședința primei zile a adunării se încheie cu citirea „disertațiunii”, dr. Grigore Silași „Universitatea de la Cotnari și învățământul român în secolele XV, XVI și XVII”, Timpul fiind înaintat la ora 13, a doua „disertațiune” se amână pentru ședința următoare.

Pe parcursul ședinței s-au mai citit scrisorile și telegramele de felicitare trimise din țară pe adresa adunării, în ordinea sosirii lor: de la administrația ziarelor „Predicatorul român”, „Cărțile săteanului român” și „Amicul familiei” din Gheerla⁴⁴ și a intelectualilor din Șomcuta Mare⁴⁵.

Ședința a II-a din 5 august începe la orele 9,30 cu verificarea procesului verbal al ședinței anterioare. Sint chemați apoi la ordine raportorii comisiilor stabilite.

³⁸ Vezi nota 27, reprodus și în: *Analele Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român*, Sibiu, fascicula 1, 1880, p. 17—29.

³⁹ Vezi în *Familia*, XLI, nr. 60 din 13/25 august 1878, p. 385—386.

⁴⁰ *Observatoriul*, I, nr. 66 din 16/28 august 1878.

⁴¹ *Analele Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român*, Sibiu, fascicula 1, 1880, p. 3—17.

⁴² *Ibidem*, p. 33.

⁴³ P. Matei, *op. cit.*, p. 203.

⁴⁴ *Amicul familiei*, I, nr. 2 din 15/27 august 1878, p. 21.

⁴⁵ *Ibidem*, p. 22.

Președintele comisiei pentru încasarea taxelor și înscrierea membrilor noi, Vasile Vancu dă cuvîntul referentului Alesandru Pop, pentru a prezenta raportul. Din acesta reiese că s-au încasat în total 427 fl. în numerare și 200 în obligațiuni de la: 28 membrii vechi și de la 14 membrii noi; dr. Ioan Nichita, avocat din Zalău, dorind a se face membru fondator, a depus o obligațiune în valoare de 100 fl.; alții s-au înscris cu diferite sume ca membrii ajutători; pentru fondul Academiei române de drepturi au oferit ajutoare mai mulți cetățeni, între care s-a remarcat dr. Ioan Nichita prin oferta unei obligațiuni urbariale în valoare de 100 fl.; Andrei Cosma, subprefect în Tășnad, a donat pentru muzeul asociației 20 monede, romane cele mai multe, dar și din alte epoci⁴⁵. Sumele adunate au trezit admirație celor de la „Transilvania” și celelalte ziare românești.

Ioan Anghyal, președintele comisiei, anunță că și comisia pentru examinarea bugetului pe anul 1878/9, poate raporta. D. Vuia citește raportul, apoi recomandă adunării acceptarea proiectului de buget, lucru votat unanim, după o dezbateră generală. La propunerea dr. Grigore Sîlăș, adunarea aprobă amînarea dezbaterilor speciale a bugetului, pînă după prezentarea și discutarea raportului comisiei pentru motiuni și cereri, de care ar depinde și modificarea unor stipulații bugetare. Președintele comisiei pentru motiuni și cereri, Florian Mărcuș este gata cu raportul comisiei, pe care-l citește prof. Teodor Roșu. Adunarea generală îl acceptă, ca bază de pornire a dezbaterilor speciale.

Propunerile sînt diverse iar discuțiile vii, animate, lungi, contradicțorii, unele acceptate altele nu, o altă categorie înaintate comitetului spre rezolvare, dar concluziile întotdeauna favorabile intereselor cultural-naționale ale Astrei. Aceste propuneri le-am putea încadra în mai multe categorii acordarea de ajutoare unor școli din fondurile Astrei; organizarea de expoziții (economice, industriale, etc...), cu prilejul adunărilor generale anuale; modalități noi de încasare a taxelor curente și restante de la membrii; evitarea de cărți populare, destinate tineretului ieșit de pe băncile școlilor primare; felicitarea poetului Vasile Alecsandri și din partea adunării; rezolvarea unor cereri.

Se hotărăște acordarea ajutoarelor de 50 fl. Reuniunii sodalilor români din Cluj, 100 fl. Școlii normale române din Lăpuș — la propunerea lui N. F. Negruțiu. În legătură cu fondurile din care să se acorde aceste ajutoare, rămîne să se stabilească, după dezbateră proiectului de buget. Este respinsă propunerea lui I. N. Moldovan, de-a i se acorda ajutorul de 50 fl. și Reuniunii române de sodali din Brașov, pe motiv că aceasta se suține singură și n-a recurs la ajutor.

În privința organizării expoziției anuale, asociația să ia măsuri din vreme, să se pună de acord cu solicitanții, iar publicul să fie înștiințat la timp.

Propunerea lui T. Roșu, de a se aduna taxa de membru prin mandatele poștale, cu care ocazie, odată cu cotizația curentă să se trimită și restanțele, cel puțin pe cîte un an, este respinsă.

Problema editării cărților populare pentru tinerii care au absolvit școlile primare, se încredințează comitetului, și să o rezolve secțiunile științifice ale Astrei.

Felicitarea, poetului V. Alecsandri este acceptată unanim și cu entuziaste ovaii. Sarcina redactării telegramei revine biroului: „Domnului Vasile Alecsandri Mircești. Asociațiunea transilvană întrunită în adunarea sa generală anuală în Șimleu Silvaniei vă aduce omagele sale pentru marele triumf de la Montpellier prin care ați decorat cu cununa nemuririi fruntea națiunii române. George Barrițiu, președinte, Iosif Vulcan, secretar”⁴⁷. Răspunsul poetului îl găsim în scrisoarea lui Alimpuș Barbolovici din 15/8 august 1878⁴⁸ (fig. 3), trimisă prezidiului Astrei: „Mircești 12/8. 878. Domnului Barbolovici Szilágy — Somlyó Transilvania. Rog să-mi exprimați Asociațiunei transilvane simțirile mele de grațitudine pentru prețioasele ei felicitări. V. Alecsandri”.

Coroile, proprietarului din Mocod (jud. Bistrița Năsăud), Toma Honțila — de a i se acorda un premiu pentru rezultatele obținute în cultivarea pomilor, arborilor, viței-de-vie —, și a „ascultătorului” în medicină la Universitatea din

⁴⁶ *Transilvania*, XI, nr. 19 din 1 octombrie 1878, p. 227—228.

⁴⁷ *Amicul familiei*, I, nr. 2 din 15/27 august 1878, p. 22.

⁴⁸ *Arh. Stat Sibiu, fond Astra*, doc. nr. 178/1878, f. 1.

Cluj — de a i se acorda un ajutor pentru continuarea studiilor —, sînt propuse, spre a se lua în „posibilă considerare“, comitetului. Cît privește dorința studentului de la Universitatea din Viena, V. M. Lazăr, de a citi în adunare, poezia sa publicată, intitulată „Plevna“, i se răspunde, că uzul nu permite, decît citirea lucrărilor nepublicate.

În ordine, este rîndul comisiei pentru examinarea fondurilor asociației și Academiei române de drepturi și a „ratiociniului“ pe anul 1877/8, să prezinte raportul⁴⁹ (fig. 4). Președintele comisiei George Filip arată că, casierul asociației Constantin Stezariu s-a achitat exemplar de sarcini și comisia propune a i se da „absolutoriu“⁵⁰, iar adunarea este de acord.

În anul 1877/8, după balanța veniturilor și cheltuielilor, averea asociației a cunoscut o creștere de 2201 fl. 25 cr., astfel că ea dispune de suma de 70725 fl. 10 cr., la care se adaugă 412 fl. 25 cr. în acțiuni și 887 fl. 82 cr. în depozite⁵¹.

Fondul Academiei a crescut anul trecut cu 818 fl. 70 cr.; dispunînd acum de suma de 15496 fl. 42 și 1/2 cr. valută austriacă.

Proiectul de buget pe anul 1878/9 este aprobat de adunarea generală fără dezbateri. Discuțiile purtate în legătură cu fondurile din care să se acorde ajutoarele menționate, duc la următoarea rezolvare: cei 50 fl. pentru Reuniunea sodalilor români din Cluj, din suma de 400 fl. destinată ajutorării sodalilor și învățăceilor de meserii; cei 100 fl. pentru Școala normală română din Lăpuș, din suma de 500 fl. destinată ajutorării școlilor române sărace, — cei 400 fl. rămași, se împart egal consistenților gr. cat. din Blaj și Gherla, care la rîndul lor vor proceda, după uz, la ajutorarea școlilor române sărace.

La acest punct din program, adunarea mai votează destinația stipendiilor și ajutoarelor și propunerea de a se publica concursul pentru acordarea acestora și a premiilor. Comitetul asociației va hotărî asupra lor în ședința din 24 septembrie 1878⁵² și se vor da publicității.

Locul adunării generale anuale a Astei se stabilește Sighișoara, în prima duminică după 1 august 1879. Telegrama⁵³ Despărțămîntului Sighișoara al Astei sosită pe adresa adunării generale din Șimleu în 6 august, solicitase această dorință, promițînd și organizarea unei expoziții.

În scopul autentificării procesului verbal al ședinței a II-a, se alege o comisie formată din Alimpiu Barbolovici, Vasiliu Pop și Simeon Oros. Comisia se va întruni la 25 august 1878⁵⁴ (fig. 5) și se declară de acord cu toate punctele cuprinse în procesul verbal.

La ultimul punct din program dr. Iosif Hodoș conferențiază despre „începutul școlilor române“, prezentînd — din cauza timpului înaintat —, fragmentele privind istoria școlilor române din Transilvania și Bucovina.

Președintele George Barițiu declară închiderea adunării generale a Astei mulțumind, pentru încredere, biroului — pentru ajutor, celor prezenți — pentru sacrificiile și interesul față de cultura națională, iar cetățenilor orașului Șimleu — pentru „neșteptata primire atît de sărbătorească și cordială, asigurîndu-i că ducem cu toții și duce special d-sa în inimă și suvenir, pe care nu le va uita pînă la finele vieții sale“⁵⁵. Din partea adunării răspunde V. Lucaciu, mulțumind pentru înțeleapta conducere.

Cu ovații de „să trăiască“ și cu strîngeri de mîini ședința adunării generale a XVII-a a Astei se încheie la orele 13,30.

Mesele comune, banchetul, excursia, balurile din prima și a doua zi s-au constituit în adevărate serbări naționale ale românilor. La ele au participat, cu

⁴⁹ *Ibidem*, doc. nr. 178/1878, f. 3.

⁵⁰ „eliberarea de sub responsabilitate“, vezi în: Dr. C. Diaconovich *op. cit.*, tom. I, Sibiu, 1898, p. 13.

⁵¹ Vezi în: *Amicul familiei*, I, nr. 2 din 15/27 august 1878, p. 21.

⁵² *Transilvania*, XI, nr. 21 din 1 noiembrie 1878, p. 250; concursurile se publică și în nr. 20 din 15 octombrie 1878, p. 239—240.

⁵³ *Amicul familiei*, I, nr. 2 din 15/27 august 1878, p. 22.

⁵⁴ Arh. Stat. Sibiu, *fond Astra*, doc. nr. 178/1878, f. 21.

⁵⁵ *Transilvania*, XI, nr. 20, din 15 octombrie 1878, p. 239; *Analele Asociațiunii transilvane pentru literatură și cultura poporului român*, Sibiu, fascicola I, 1880.

entuziasm cetățenii maghiari și germani din localitate și din împrejurimi. Acestea sînt descrise pe larg de presa vremii⁵⁶ și completează tabloul desfășurării serbărilor adunării generale de la primirea făcută de gazde, pînă la plecarea oaspeților.

În prima zi după terminarea ședinței, la orele 14, a avut loc banchetul în onoarea Astrei. El s-a desfășurat sub un „sopru” improvizat al ospătării lui Stoica, participînd 200 persoane — 149 bărbați, 68 femei, reprezentanți ai comitetului Astrei, orașului Șimleu, particulari, (printre ei și mulți cetățeni unguri). S-a toastat la mesele încărcate cu mâncăruri originale și băuturi. G. Barițiu — pentru împăratul rege; Al. Barbolovici — pentru cler; I. Vulcan — pentru Astra; G. Sîlășii — pentru stabilirea armoniei între națiunile română și maghiară, prin recunoașterea drepturilor și respectului reciproc, care „e o recerință neîncunghiurată a conservării și înfloririi patriei comune”⁵⁷; dr. Hodoș — pentru înțelegera „între limbi diferite”, care „odraslesd cultura umanității”⁵⁸; George Pop — pentru conducătorii Șimleului; D. Lucațiu — pentru cei care au luptat pe tărîm național; Nagy László, preotul reformat, — pentru membrii Astrei; Trombițaș — pentru „geniul românismului”; L. Szikszai — pentru cultura universală ca „singurul mijloc de a stîrpi orice neînțelegere dintre naționalități”⁵⁹; I. Vulcan — pentru sexul frumos; Mihail Lazăr — pentru adunare —, în numele studenților români din străinătate. Excursia organizată după banchet, a familiarizat oaspeții cu împrejurimile orașului, în special a Măgurii Șimleului, bogată în culturile sale de viță-de-vie și pomi fructiferi.

O știre sosită prin telegraf — căderea ministrului C. Tisza în alegerile de la Debrețin —, a prilejuit o mare bucurie în oraș mai ales pentru locuitorii maghiari „pentru că locuitorii maghiari doresc căderea aceluia bărbat de stat”⁶⁰: s-a organizat „o plimbare” cu muzică și torțe și s-au ținut „discursuri politice în diverse puncte ale orașului pînă demonstranții au ajuns la sala de teatru”.

Seara a fost organizat balul „pompiștilor”, ce urma să se desfășoare sub forma de maiial, dar timpul nefavorabil nu le-a permis.

La prînzul de după ședința a II-a, oferit de A. Barbolovici, cu participarea membrilor comitetului asociației și a unui însemnat număr de alți membrii, au continuat discuțiile din ședință: s-au dezbătut diverse aspecte din istoria poporului român, contribuția contemporanilor la dezvoltarea istoriei noastre, etc.; iar „deputățiunea” tinerilor a mulțumit lui Barițiu pentru înțeleapta și exemplara conducere a ședințelor, iar lui Barbolovici pentru „sîrguință în organizarea serbărilor”.

Balul a început la orele 20, în sala spațioasă a teatrului din localitate — în alte cazuri prea mare, cu această ocazie neîncăpătoare pentru a adăposti, peste 400 persoane adunate. Sala era decorată: „galeria îmbrăcată în rami verzi în giur din împletituri de frunze verzi. În mijlocul galeriei se aredica o gigantică lespede cu inscripțiunea „Ordul salturilor”, încadrat de frunze și clombe, din copacii Silvaniei întretăsute cu flori și ghirdande desfătătoare „ordul de dans” scris cu litere în grupe de tricolor național, luminat din dos, ni înfățișa un transparent pitoresc”⁶¹ și aranjată: scena cu mese pentru publicul bătrîn spectator; în fața ei galeria muzicanților; parterul pentru dans. Publicul numeros și întreaga desfășurare: „eram aici români și române, maghiari și maghiare, germani și germane,

⁵⁶ *Familia*, XIV, nr. 56 din 30 iulie st. v./11 august st. n. 1878, p. 366—368, nt. 57 din 3 august st.v/15 august st. n. 1878, p. 371, nr. 58 din 6 august st. v./18 august st.n. 1878, p. 377, nr. 59 din 10 august st.v./22 august st.n. 1878, p. 383—384; *Observatoriul*, I, nr. 62 din 2/14 august 1878, nr. 63 din 5/17 august 1878, nr. 64 din 9/21 august 1878, nr. 66 din 16/28 august 1878; *Amicul familiei*, I, nr. 2 din 15/27 august 1878 p. 20—23; *Gazeta Transilvaniei*, XLI, nr. 59 din 8 august/27 iulie, nr. 61 din 15/3 august 1878; *Telegraful român*, XXVI, nr. 86 din 27 iulie v. 1878, p. 342.

⁵⁷ *Amicul familiei*, I, nr. 2 din 15/27 august 1878, p. 22.

⁵⁸ *Ibidem*.

⁵⁹ *Ibidem*.

⁶⁰ *Observatoriul*, I, nr. 62 din 2/14 august 1878.

⁶¹ *Familia*, XIV, nr. 57 din 3 august st.v/15 august st.n. 1878, p. 371.

și-ți era mai mare dragu a-i vede pre aceștia conversind și petrecind împreună cu voiciunea cunoscută numai în cercul cele mai pacinice și mai fericite familii. „Romana“, „Ardeleana“ și „Hațegana“ întruniră în mersul lor și pe neromâni și neromâne⁶², la „acest bal internațional“⁶³, i-au determinat pe șimleuani să recunoască că balul „a fost cel mai mare din câte a văzut Șimleul“⁶⁴. Dansurile — „Romana“ (practicat pentru prima dată la Șimleu) și „Cadrilul“ n-au putut fi interpretate deodată decât de 80—100 perechi din cele 120—140. Pentru conștientizarea maghiarilor pentru asociație și reprezentanții ei, pentru buna înțelegere dintre naționalități. Balul a durat până în zori („în d'alba zi“).

Programul serbărilor includea și inaugurarea monumentului ridicat în memoria lui Simion Bărnuțiu la Bocea, dar, „din cauza unor greutăți tehnice“⁶⁶ se amână pentru a doua duminică a lunii august, anul următor⁶⁷.

Lucrările adunării încheiate, o parte dintre participanți, au părăsit Șimleul în aceeași zi, fiind întâmpinați, în drumul lor spre Ciucea cu aceeași ospitalitate și amabilitate ca la venire, de către săteni, preotul din Crasna, Ioan Pop notarul și șeful poștei din Cizer. Alții au rămas până ziua următoare, pentru a mulțumi gazdelor, comitetul organizator în frunte cu Alimpiu Barbolevici, George Pop de Băsești (cei doi au finanțat serbările de la Șimleu), Vasile Pop, A. Cosma. Cheltuielile suportate de asociație pentru deplasarea oficialilor au fost de 83 fl. 96 cr.⁶⁸.

Adunarea generală a Astrei, desfășurată pentru prima dată în Șimleul Silvaniei, a fost una obișnuită: cu inițiative în privința apariției periodicului Astrei, raporturile cu naționalitățile conlocuitoare, organizarea expozițiilor, tipărirea de cărți pentru absolvenții școlilor primare; cu meritele ei în acordarea ajutoarelor, stipendiilor, premiilor, felicitarea poetului Vasile Alecsandri, etc.; și remarcarea ospitalității locuitorilor țării Silvaniei.

IOAN MUSCA

Anexa 1:

TABEL CU MEMBRII „ASTREI” (DESPĂRTĂMÎNTUL XI ȘIMLEU)
care au achitat taxele între 21 iulie 1877—5 august 1878*

Nr. crt.	Numele și prenumele	Ocupația	Localitatea	Categoria de membru	Achitat pe an	Taxa în fl.	Observații
0	1	2	3	4	5	6	7
1	Dr. Ioan Angyal	avocat	Șimleu Silvaniei	ordinar	1871—1875	20	abdică
2	Ioan Colceriu	preot	Tășnad	„	1872/3	5	

⁶² *Amicul familiei*, I, nr. 2 din 15/27 august 1878, p. 23.

⁶³ *Ibidem*.

⁶⁴ *Gazeta Transilvaniei*, XLI, nr. 61 din 15/3 august 1878.

⁶⁵ Vezi nota 46.

⁶⁶ *Observatorul*, I, nr. 64 din 9/21 august 1878; „*Familia*”, XIV, nr. 59 din 10 august st. v./22 august st.n., p. 383.

⁶⁷ *Amicul familiei*, I, nr. 2 din 15/27 august 1878, p. 23; nr. 4 din 15/27 septembrie 1878; descrierea plăcilor monumentului vezi în: *Amicul familiei*, I, nr. 4 din 15/27 septembrie 1878.

⁶⁸ *Transilvania*, XI, nr. 23 din 1 decembrie 1878, p. 274.

(continuare)

0	1	2	3	4	5	6	7
3	Alimpiu Barbolovici	directorul despăr- țământului	Șimleu Silvaniei			141	taxă de la mem- bri
4	George Filip	avocat	Tășnad	ordinar	1876/7	5	
5	Vasile Pățcașiu	preot	Horoan	"	1875/6	5	
6	Emeric Pop	avocat	Zalău	ordinar nou	1876/7	6	din care 1 fl. pt. diplomă
7	Gavril Trif	profesor preparan- dia de stat	Zalău	"	"		
8	Irodion Labo	preot gr.or.	Treznea	"	"		
9	Ioan Vicaș	protopop	Măieriste	ordinar	1870/1	5	
10	Andrei Cosma	jude	Supuru de Sus	"	1873/4	5	
11	George Maior	cercual subjude	Șimleu Silvaniei	"	1870/1	5	
12	Ales. Mircea	regesc notar	Dăiesdu(?)	ordinar nou	1876/7	5	
13	Vasile Gheție	protopop	Cuceu	ordinar	1870/ 1873	15	
14	Dr. Ioan Maniu	jude regesc	Zalău	"	1872/3	5	
15	Vasile Pop	asesor	Zalău	"	1871/2	5	
16	Vasile Lucaciu	preot	Eriu	"	1875/6	5	
17	Ioan Branu	posesor	Sincrai Unimăt	"	1870— 1872	10	
18	Simeon Bucșia	preot	Meseșenii de Sus	"	1871/2	5	
19	Gavril Vaida	preot	Bobota	ordinar	1869/70	5	
20	And. Cosma	jude cercual	Supuru de Sus	"	1874/5	5	
21	Alimpiu Barbolovici	vicar	Șimleu Silvaniei	"	1871— 1873	10	
22	Ioan Gallu	protopop	Supuru de Sus	"	1870/1	5	
23	Maria Barbolovici	„vică- reasă”	Șimleu Silvaniei	ordinar nou	1876/7	6	
24	Maria Cosma	„prete- reasă”	Supuru de Sus	"	"	6	
25	D-șoara Ileana Pop (de Băsești)		Băsești	"	"	6	
26	Laura Branu	„propriet.”	Unimăt	"	"	6	
27	Ioan Cotona	preot	Valcău de Sus	"	"	6	
28	Petru Roșca	jude regesc	Sibiu	ordinar	1874— 1876	10	
29	Teodor Bolduția	proprietar	Sici	ajutător		2	
30	Petru Bode	"	Valcău de Sus	"	"	1	
31	Ranento Bunteanu	?	Orda de Jos(?)	ordinar nou	1877/6	6	

(continuare)

0	1	2	3	4	5	6	7
32	Andrei Medan	asesor	Șiomcuta Mare	ordinar	„	5	
33	Alimpiu Barbolovici	vicar	Șimleu Silvaniei	„	1873/4	5	
34	Maria Barbolovici	„vică-reasă”	„	„	1877/8	5	
35	Dr. Vasile Lucaciu	preot	Eriu	„	1876/7	7	
36	Emeric Pop	avocat	Zalău	„	1877/8	5	
37	Demetriu Suci	avocat	Cehu Silvaniei	ordinar nou	„	6	
38	Florian Cocian	avocat	„	„	„	6	
39	Simeon Pop	proprietar	Oarța de Jos	„	„	6	
40	Laurențiu Csaba	protopop	?	ajutător	„	1	
41	Teodor Laszloffi	protopop	Giurtelecu Hododului	ajutător	1877/8	1	
42	Ioan Cosma		Giurtelecu Șimleului	„	„	1	
43	Teodor Dan		„	„	„	1	
44	Ștefan Szabo	preot	Odești	„	„	1	
45	Ioan Szabo	notar	Ariniș	„	„	1	
46	Ales. Pop	proprietar	Băsești	„	„	1	
47	George Achim		Asuaju de Jos	„	„	1	
48	Ioan Cirucașiu	preot	Motiș	„	„	1	sat, aparține oraș Cehu Silvaniei
49	Andreica Pop	proprietar	Băsești	„	„	1	
50	Ilie Pop	„	„	„	„	1	
51	Mureșan Mihai (al Constanței)	„	„	„	„	1	
52	Ioan Remeș		„	„	„	1	
53	George Pop (al Vasilichi)		„	„	„	1	
54	Florian Farcaș		„	„	„	1	
55	George Pop (al Gligi)		„	„	„	1	
56	Vas Pop	preot	Tămășești	„	„	1	
57	Petru Ilieș		Băsești	„	„	1	
58	Andrei Pop		„	„	„	1	
59	Florian Dănilă		Orțiția	„	„	1	

LA ADUNAREA GENERALĂ DE LA ȘIMLEU DIN 4-5 AUGUST 1878

1	Vasile Leșian	profesor	Beiuș	ordinar nou	1877/8	6	1 fl. diploma
2	Teodor Filip	administrator protopopesc	Lugașu de Sus	„	„	5	
3	Dr. Georg Vuia	medic	Arad	„	„	6	
4	Sim. Marincaș	preot	Bogdana	„	„	6	
5	Danila Deleu		Pericei	ordinar nou	1877/8	5	
6	Ioan Pop	preot	Crasna	„	„	6	

(continuare)

0	1	2	3	4	5	6	7
7	George Mureșan	„	Chieșd	„	„	6	
8	Vasile Vaida	notar	Carastelec	„	„	6	
9	Demet. Dragoș	preot	Firminiș	„	„	6	
10	Const. Colbași	proprietar	Spring	„	„	5	
11	Ales. Pop	preot	Cehu-Silvaniei	nou	„	100	— în acții la banca „Albina”
12	Ludovic Buteanu		Doh	ordinar nou	„	6	
13	Ștefan Talpoș	notar	Derșida	„	„	6	
14	Gegor Pop	preot	Cig	„	„	6	
15	Demetriu Pop	„	Băița de sub Codru	„	„	6	
16	Ioan Vasnari	preot	Urmeniș	„	„	6	
17	Alecsiu Șipoș	notar	Eriu	„	„	6	
18	Vasile Pățcaș	preot	Sîncrai	ordinar	„	1876/7	5
19	Ioan Bran	proprietar	Hotoan	„	„	1872/3	5
20	Laura Bran născută Vanca		Unimăt	„	„	1877/8	5
21	Demetriu Coroian	protopop	Santău	„	„	1874—	10
22	D-na Elena Pop		Băsești	„	„	1876	5
23	Vasiliu Pop	asesor orfanal	Zalău	„	„	1877/8	5
24	Teodor Lengel	preot	Stremț	„	„	1872/3	5
25	Gavril Vaida	preot	Cesnia(?)	„	„	1874/5	5
26	Ioan Galu	protopop	Supuru de Sus	„	„	1877—	10
27	Ioan Boitor	preot	Sici	„	„	1872	5
28	Alecsiu Bogdan		Dej	„	„	1870—	10
29	Ales. Lemeni	protopop	Bocșa	ordinar	„	1877/8	5
30	Andrei Cosma	jude administrativ	Tășnad	„	„	1873—	10
31	D-na Maria Cosma		Tășnad	„	„	1875/6	5
32	Ioan Szabo	preot	Tria	„	„	1877/8	5
33	Vasile Vanc	protopop	Portița	„	„	1876—	10
34	Ioan Pop	posesor	Domnin	„	„	1878	5
35	George Iuhas	protopop	Supuru de Jos	„	„	1869/70	5
36	Ioan Vicaș	„	Măeriște	„	„	1873—	25
37	Filep George	avocat	Tășnad	„	„	1878	10
38	Iosif Vulcan	redactor	Pesta	„	„	1871/2	5
39	Alimpiu Barbolovici	vicar	Șimleu Silvaniei	„	„	1877/8	5
40	Sim. Bocșia	protopop	Meseșenii de Sus	„	„	1870/1	5
41	Teodor Roșiu	profesor	Beiuș	„	„	1872/3	5
42	Dr. Ioan Nechita	avocat	Zalău	fondator	„	1870/1	5
						100	

(continuare)

0	1	2	3	4	5	6	7
43	Paul Bognar		Șimleu Silvaniei	ajutător	1877/8	1	
44	Vas Pop		"	"	"	2	
45	Sim. Filip	preot	Badon	"	"	2	
46	Gregor Silasi	profesor	Cluj	"	"	5	
47	Vas. Sălia	proprietar	Boteni	"	1877— 1879	10	
48	Andrei Frâncu	jude regesc	Cluj	"	1875— 1873	10	
49	Nicolae Pop	preot	Cluj- Mănăstur	"	1870— 1873	15	inglobat mun. Cluj Napoca
50	Vasile Almășan	avocat	Cluj	"	1877/8	5	
51	Br. Aurel Isac	avocat	Cluj	"	"	5	
52	Ioan Nichita	"	Zalău	pentru fondul acade- miei	1878	76,25 cr.	obliga- țiune urba- rială
53	Ioan Pop	proprietar	Domuin	pentru fondul acade- miei	1878	3	
54	Andrei Cosma	pretor	Tășnad	"	"	1	
55	Ioan Angel	avocat	Șimleu Silvaniei	"	"	1	
56	Alexandru Orcian		Cehu Silvaniei	"	"	1	
57	Emeric Pop	avocat	Zalău	"	"	1	
58	Florian Cocian	"	Cehu- Silvaniei	"	"	1	
59	Dr. Vasile Gheție	protopop	Cucu	ordinar	1873— 1877	20	

* Tabelul a fost alcătuit pe baza informațiilor culese din colecția revistei „Transilvania” pe anii 1877—1878.

Anexa : 2

„PROIECT DE BUGET”

al Asociațiunii transilvane p.l. și c.p.r. pe a 1878/9

a). <i>Suma disponibilă</i> pe 1878/9 fl. cr. fl. cr. Observări după conspectul de sub A./.	4504	70		
b). <i>Caspese se pun :</i>				
1. Remunerațiunea secretarului I ca redactor cu	400			
2. Remunerațiunea secret. II	300			
3. Remuner. cassarului	200			
4. Remun. bibliotecarului	60			
5. Spese de cancelarie	100			
6. Pentru scriitori	150			
7. Chiria pentru local. cancel.	100			
8. Pentru bibliotecar	74	70		
9. Spese extraordinari	100			
10. Un stipendiu pentru 1 realist	70			
11. Un stipendiu pentru 1 comercialist	70			
12. Un stipendiu pentru filosofia sau tehnica în afară	400			
13. 4 stipendii a 60 fl. pentru pedagogi în patria	240			
14. Un stipendiu p. agronom	60			
<i>Disponibilu spese</i>	2424	70		
15. Pentru un gimnazist din fondul comitat. Dobaca	60			
16. Pentru un gimnazist din fundația N. Marinovici	60			
17. Pentru un gimnazist din fund. galliana	60			
18. Ajutor pentru un gimn. din fund. E.B.M. Dembul	20			
19. Pentru sodari și învățăcei de meserii	350			— din cari 50 fl.
	400			pentru reuniunea
				sodali. rom. Cluj
20. Pentru ajutorarea școlilor române mizere	400			— din aceasta sumă
	500			pentru școala
				din Cîmpeni 100
				fl.
21. Pentru secțiunile șt.	800			
22. Pentru servitorul cancelarii	180			
Sumele	4504	70	4504	70

Sibiu în 13/25 iulie 1878

ss.Șuluțiu

ss.Dr. II. Pușcariu,
referinte

**THE GENERAL ASSEMBLY OF THE ASTRA IN ȘIMLEU SILVANIEI
(4—5 AUGUST 1878)**

(Summary)

The paper deals with the general yearly assembly of ASTRA (The Transylvanian association for romanian literature and the culture of the romanian people) kept in Șimleul Silvaniei in August 4th—5th 1878. Archive documents and romanian periodicals of that time are used for information. Aspects connected with the preparation of the Assembly, the reception of the officials and of the members of the ASTRA, the meeting and the celebrations are discussed. The Assembly was an important event in the life of the Sălaj department of ASTRA.

No. 7/ 878

Simleu

No 117

I

Al. Barboloviciu
 a. a. imp. a. s. c. a. c. in Simleu
 a. a. imp. a. s. c. a. c. in Simleu
 a. a. imp. a. s. c. a. c. in Simleu

Reverentia. In. In.

Al. Barboloviciu
 in Simleu

In urma adresei D. V. a. s. c. a. c. din 29. Iunie a. c. No. 398, avandu-mi onore a Va. rev. ca. p. s. c. a. c. f. v. d. i. n. t. u. p. e. b. l. e. t. in p. a. n. a. l. i. t. e. n. o. t. r. e. n. a. t. i. o. n. a. l. e. a. d. u. n. a. r. e. g. e. n. e. r. a. l. e. e. s. t. e. c. o. n. v. o. c. a. t. a. p. e. 2. I. u. l. i. e. a. c. i. n. Simleu, conforma cont. s. u. l. i. c. i. t. a. t. e. d. e. a. d. u. n. a. r. e. a. g. e. n. e. r. a. l. e. d. e. n. a. n. t. e. b. r. e. n. t. d. i. n. p. u. b. a. i. n. D. l. o. c. u. r.

Afacali a. s. c. i. n. t. i. n. e. a. r. e. s. p. e. c. t. i. v. e. a. i. C. o. n. s. u. l. e. t. a. r. i. i. n. t. e. l. e. s. i. P. r. e. s. i. d. e. n. t. i. l. e. s. i. P. r. e. s. i. d. e. n. t. i. l. e. s. i. S. e. c. r. e. t. a. r. i. i. a. n. t. e. n. d. o. r. i. c. a. s. i. d. i. n. t. s. u. p. p. a. r. t. u. l. u. l. e. c. a. s. i. c. o. n. t. e. s. t. o. r. u. l. u. l. e. ~~de la~~ p. a. l. a. s. e. d. e. n. t. i. l. e. a. d. u. n. a. r. e. s. i. p. l. e. a. n. d. u. d. e. a. i. n. i. n. 2. I. u. l. i. e. s. i. c. o. s. i. n. d. u. l. a. C. i. u. c. e. s. i. n. 2. I. u. l. i. e. d. e. n. a. n. t. e. l. a. s. G. o. r. e.

P. r. o. g. r. a. m. a. s. e. d. i. n. t. i. l. e. b. o. c. a. s. e. v. o. s. p. u. b. l. i. c. i. c. a. t. e. m. a. i. c. u. r. e. s. i. n. p. a. n. a. l. i. t. e. r. o. m. a. n. e. s. c. i.

P. r. i. m. i. t. i. e. x. p. r. e. s. i. o. n. e. s. d. i. s. t. i. n. c. t. i. v. e. n. o. s. t. r. e. s. i. n. s. e. n. t. i. n. e. s. i. n. i.

D. i. n. c. i. d. i. n. t. i. a. c. o. n. s. u. l. a. s. a. s. t. r. a. n. e.

Simleu, 11. Iulie 1878

A. Barboloviciu

Fig. 2. Răspunsul Prezidiului ASTREI la cererea lui A. Barboloviciu (foto).

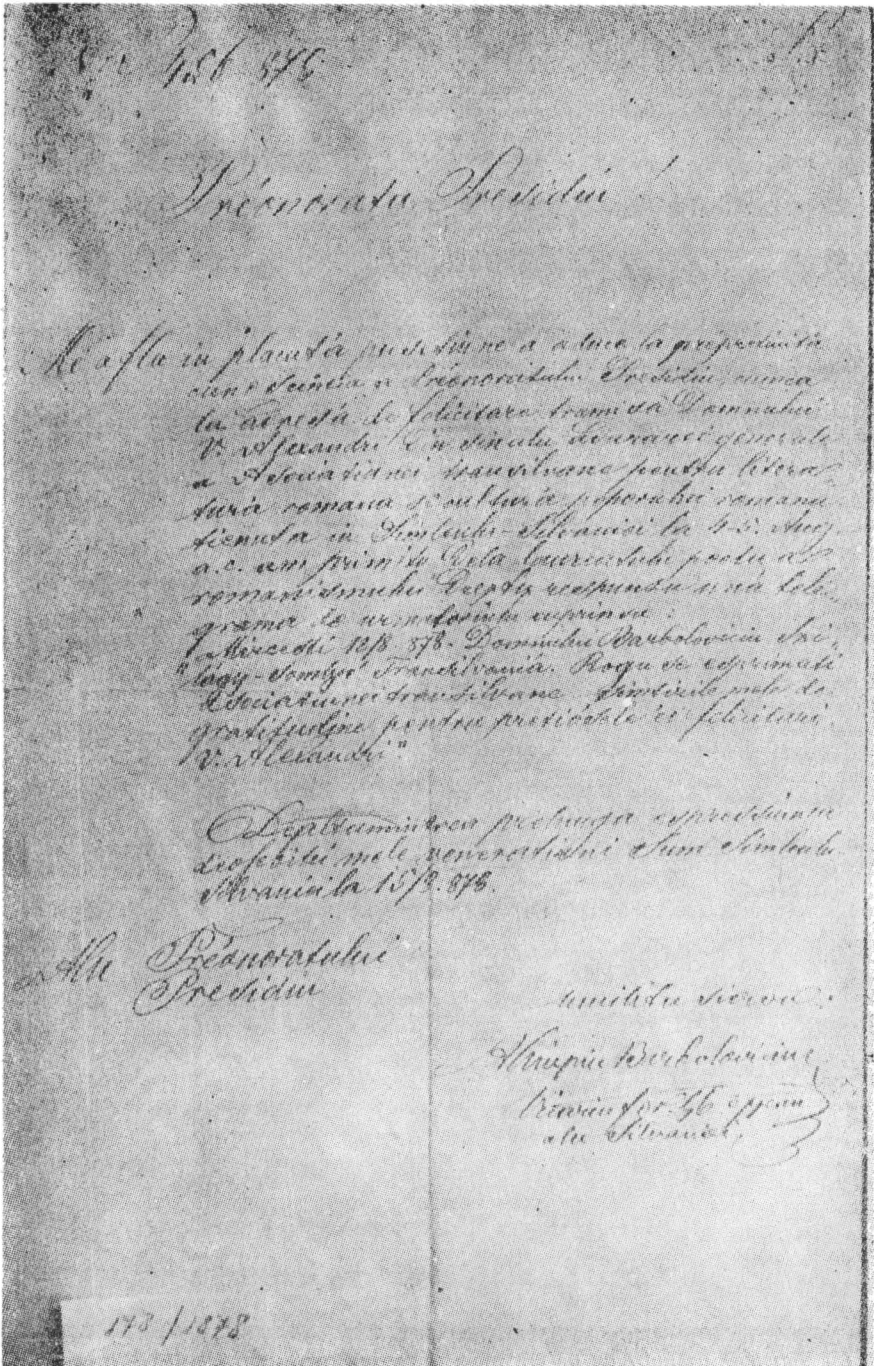

Fig. 3. Scrisoarea de răspuns cu mulțumiri a lui A. Barboloviciu către Prezidiul ASTREI.

Comuna Adunare Generală!

Comuna comuna pentru revizuirea
statutului fundurilor și
diviziunii anului 1878 revizuirea
comisiei revizuirii salo-nuile și oc-
menarii documentele de proprietate
și conștințe în sumele indise
în activitatea la respectivul acti-
le a aplatai tota anele a f. m. con-
ștința și sumele generale ține.

Comisiunea de revizuirea permisă
salo-nuile și absolută în activitatea
obținută în:

1) Comisii care a revizuirea
activității apla de țipa în la țipa
pusele sumelor indise pentru
țipa. Conștința în activitatea
la revizuirea indise și activi-
tate pentru activitatea în activi-
tate.

2) Comisii activitatea necesară a
aplatarea în activitatea fundurilor
activității țipa 1878 a f
la revizuirea și țipa activitatea în activi-
tate activitatea activitatea și se și țipa
țipa țipa în 1878/1879 și se
revizuire.

Comisiunea de revizuire a activității 1878

Comisiunea de revizuire
George Ștefan
George Ștefan
Comisiunea de revizuire

Fig. 4. Raportul Comisiei de cenzori în fața Adunării Generale la Șimleu (copie foto).

În această vorbă la
 (amplasarea de mai jos) — decub nr. 888/III. Lin
 deținerea purtătoare a societății deținătoare pe
 la libertatea română și cultura poporului român
 numai întru cât se va găsi în anul 1878 în
 Simleu Silvaniei — pentru autentificarea pro
 cesului verbal redactat din ședința a II^a
 a adunării amintite, avândându-se la 20
 August 1878 în Simleu, cu acea semnătură
 de la cel care procesul
 verbal al ședinței a II^a
 3. August 1878
 Care procesul verbal a fost
 întru toate purtătorul tuturor
 deciziunilor enunțate în acea
 ședință și prin subscripția amintită
 de decizie și autentificată și se
 decide a se întru toate autentificată
 central. —
 După această încredințare amintită și redactată
 Alimpiu Dăbulețiu
 Președintele Adunării
 Verificator
 Vasile Dăbulețiu
 Secretar
 Șimleu Silvaniei

Fig. 5. Proces Verbal pentru autentificarea procesului verbal al Adunării Generale a ASTREI de la Șimleu (copie foto).